

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE HERNIEUWING

van

DINSDAG 14 JULI 2015

Namiddag

Vraag van mevrouw Valerie Van Peel aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het tijdelijke verbod op bloeddonatie na een onjuiste diagnose" (nr. 5254)

Valerie Van Peel (N-VA):

Mevrouw de minister, de aanleiding voor deze vraag was een mail van iemand die in deze situatie verkeerde.

Het is geen geheim dat wie bloed doneert, levens kan redden en dat het vrijwillig afstaan van bloed dan ook ten zeerste moet worden aangemoedigd. Het Rode Kruis, dat de bloeddonatie organiseert en ziekenhuizen voorziet in de bevoorrading van veilig bloed, is voortdurend op zoek naar geschikte bloeddonoren.

Het spreekt voor zich dat de nodige veiligheidsmaatregelen moeten worden ingebouwd. Het is immers niet wenselijk om personen met een bepaalde ziekte of aandoening te laten doneren.

Echter, soms wordt bij analyse van het bloed een diagnose gesteld die na bijkomend onderzoek niet correct blijkt te zijn. Bij een dergelijke diagnose wordt de persoon in kwestie uit voorzorg tijdelijk uitgesloten. Dat kan voor een vrij lange termijn zijn, zelfs wanneer achteraf blijkt dat betrokkene perfect gezond is.

Dat is jammer voor de patiënten die het bloed nodig hebben als voor de gemotiveerde bloeddonoren. Onze wetgeving geeft inzake die voorzorgs- en veiligheidsmaatregelen terecht een duidelijk kader aan. Wat er dient te gebeuren wanneer kan worden aangetoond dat bij bloedanalyse een foutieve diagnose werd gesteld, is echter niet duidelijk omschreven.

Mevrouw de minister, ik heb de volgende vragen. Indien kan worden aangetoond dat er bij de analyse van het bloed een foutieve diagnose is gesteld, kan het tijdelijk verbod op donatie dan worden opgeheven? Welke voorzorgsmaatregelen dienen in dat geval in acht te worden genomen?

Wat acht u verder mogelijk om onnodige tijdelijke uitsluitingen te vermijden, zodat zoveel mogelijk bloeddonoren kunnen blijven worden aangesproken?

Minister Maggie De Block:

Mevrouw Van Peel, dit is een interessante vraag. De wet is duidelijk. Het is een wettelijke verplichting om bloed en bloedderivaten die positief reageren in een serologische screeningstest op infectie uit te sluiten van therapeutisch gebruik. Deze verplichting wijzigt niet indien de positieve screeningsresultaten niet worden bevestigd.

Om te vermijden dat een donor bloed zou geven dat niet kan worden gebruikt, zullen de bloedinstellingen de donor daarover inlichten en tijdelijk uitsluiten van bloed geven indien vals positieve screeningsresultaten bij twee of meer achtereenvolgende donaties voorkomen.

Dan neemt men alleen buisjes af voor verder onderzoek. Als die goed blijken te zijn, kan bij een volgende bloedafname het bloed opnieuw worden gebruikt.

Veel zaken, zoals een te hoge bezinking, een te hoog of te laag hemoglobine, gestoorde levertesten, zijn knipperlichten die aangeven dat er mogelijks iets mis is met een patiënt. Dat is ook een veiligheid voor de ontvanger.

Daar de reden voor een vals positief screeningsresultaat bij een donor niet bekend is en vals positieve screeningsresultaten weinig frequent zijn, meent men dat er geen reden is om die voorzorgsmaatregel te wijzigen. Het zou gevaarlijker kunnen zijn dan de voorzorgsmaatregel in stand te houden. Ik heb er begrip voor dat u zegt dat dat bloed dan misschien wel gebruikt zou kunnen worden en dat die donors niet gedemotiveerd mogen worden met vertwijfelingen als: mijn bloed werd niet gebruikt, zou ik de volgende keer dan nog wel gaan? Het wordt hun goed uitgelegd, er gaat een brief naar hen en naar hun huisarts. Daaruit weet de huisarts wat er juist mis is met het bloed. Hij kan ook nog bijkomende controles doen, want het is niet de eerste keer dat er zo bij een patiënt iets aan het licht komt.

Wij moeten trachten de veiligheid van de ontvanger te allen tijde te vrijwaren. Zoals gezegd, zijn er weinig vals positieve screenings. Het onderzoek wordt steeds verfijnder. Het maakt niet uit dat er soms mensen tijdelijke uitsluitingen zullen krijgen. Dat bloed wordt dan niet gebruikt.

Valerie Van Peel (N-VA):

Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik begrijp natuurlijk dat veiligheid boven alles gaat. Dat is een principe waarvan wij zeker niet moeten afstappen, maar het voorbeeld dat ik kreeg, betrof iemand van wie gebleken was dat het resultaat vals positief was. Het bloed was dus eigenlijk opnieuw goedgekeurd, maar toch bleef de persoon in kwestie uit voorzorg twee jaar uitgesloten. Is dat niet buiten proportie?

Minister Maggie De Block:

Het hangt ervan af welke parameter in het bloed gestegen was. Bij een verhoogde bezinkingsnelheid bedraagt de termijn bijvoorbeeld drie maanden. Dan wordt er een

nieuwe controle uitgevoerd. Bij te weinig ijzer of hemoglobine wordt het bloed soms toch gebruikt, maar dan wordt er nog ijzer bijgegeven aan de patiënt. Men krijgt dan een brief mee waarin gevraagd wordt om ijzer in te nemen voor de volgende bloedafname. Er staan termijnen op. Het hangt ervan af welke parameter in de bloedwaarden verhoogd was.

Valerie Van Peel (N-VA): Ik zal de persoon in kwestie in ieder geval een mail sturen om hem gemotiveerd te houden. Dat is het belangrijkste.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.